

**Skåne-Smålands
Järnvägsförening**

FÖRESKRIFT

Utgåva 3
Gäller fr.o.m. 2020-05-01

Str 2

Antal sidor: 8
Bilagor: -

Utgivare: Styrelsen

Säkerhetsstyrning

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Inledning.....	3
1.1 Om denna föreskrift.....	3
1.2 Utgivning/ändringar.....	3
2 Verksamhet och säkerhetspolitik	3
3 Organisation och ansvarsfördelning.....	4
4 Trafiksäkerhetsmål	5
4.1 Övergripande trafiksäkerhetsmål (trafiksäkerhetspolicy)	5
4.2 Nedbrutna trafiksäkerhetsmål och handlingsplaner	5
5 Riskhantering	5
6 Kompetensstyrning.....	6
7 Nödsituationer, olyckor och tillbud.....	6
8 Dokumentation och information	7
9 Uppföljning	7
10 Systemrevisioner	8
11 Utvärdering av säkerhetsstyrningen	8
12 Referenser.....	8

1 Inledning

1.1 Om denna föreskrift

Str 2 utgör grunden i SSJF:s säkerhetsstyrningssystem. Här beskrivs SSJF:s säkerhetsmål, system för säkerhetsstyrning och rutiner för uppföljning av verksamheten.

SSJF:s organisation framgår av Str 3 och SSJF:s system för dokumentstyrning framgår av Str 1. Avvikelsehantering och utredning av olyckor och tillbud regleras i Str 4.

Vilka övriga *säkerhetsbestämmelser* som gäller för verksamheten framgår av dokumentförteckningen i Str 1.1.

1.2 Utgivning/ändringar

Innehållet i detta dokument beslutas av styrelsen på framställan av säkerhetsinspektören.

1.2.1 Versionshistorik

2014-02-01 Utg 2. Ny utgåva i samband med utökat trafiktillstånd.
2020-05-01 Utg. 3 Ny uppdaterad utgåva

2 Verksamhet och säkerhetspolitik

Skåne-Smålands Järnvägsförening (SSJF) har till uppgift att som infrastrukturförvaltare ansvara för drift och underhåll av bandelen Traryd-(Markaryd) och bedriva trafik och cykeldressintrafik på denna i den utsträckning som spårets skick medger det.

SSJF innehar säkerhetstillstånd som infrastrukturförvaltare och särskilt tillstånd för museal persontrafik på egen infrastruktur.

En grundläggande princip för verksamheten är att den ska ske på ett säkert sätt, inom ramen för ett säkerhetsstyrningssystem som är anpassat till den verksamhet som bedrivs. Vårt trafik-säkerhetsarbete syftar till att förebygga olyckor och tillbud.

SSJF:s verksamhet ska bedrivas på ett ansvarsfullt sätt genom att

- endast verksamhet som ryms inom befintliga tillstånd bedrivs,
- lagar och förordningar, myndighetsföreskrifter och interna bestämmelser följs,
- säkerhetspersonalen har kunskaper om och förståelse för trafiksäkerhetsfrågor,
- ledningen främjar en aktiv avvikelserapportering, så att olyckor och tillbud rapporteras och vid behov utreds
- personalen involveras i arbetet för att främja en god trafiksäkerhet.

3 Organisation och ansvarsfördelning

Styrelsen har ansvaret för föreningens verksamhet gentemot järnvägslagstiftningen. Under styrelsen ansvarar säkerhetsinspektören för säkerhetsstyrningssystemet och resp. avdelningschef ansvarar för övriga säkerhetsbestämmelser inom sina resp. ansvarsområden. Ansvaret för den operativa trafiksäkerhetsverksamheten och för infrastruktur- och fordonsunderhåll m.m. delegeras till berörda avdelningschefer. SSJF:s organisation framgår av Str 3.

En avdelningschef med delegerat ansvar inom säkerhetsstyrningen ansvarar för följande åtgärder för den underställda verksamheten:

- Vid behov fastställa kompletterande rutiner för säkerhetsstyrningen inom avdelningen, t.ex. om avdelningen består av flera sektioner eller andra understrukturer.
- Tillse att funktionsbeskrivningar för trafiksäkerhetsuppgifter och kompetenskrav finns för personal med arbete som har betydelse för trafiksäkerheten inom avdelningens ansvarsområde.
- Besluta om utgivning av styrande dokument inom ansvarsområdet.
- Tillse att dokumenterade bedömningar om påverkan på trafiksäkerheten utförs vid förändringar inom avdelningens ansvarsområde.
- Tillse att riskanalyser genomförs om en bedömning enligt ovan visar att trafiksäkerheten kan påverkas.
- Tillse att utbildningar, trafikverksamheter, besiktningar, underhåll och reparationer som utförs inom avdelningens verksamhet dokumenteras och följs upp.
- Utöva säkerhetsstyrning gentemot entreprenörer och leverantörer av t.ex. underhåll och ombyggnader.
- Besluta om och tillse att åtgärder vidtas utifrån utförda uppföljningar, utredningar, riskanalyser och trafiksäkerhetsrevisioner eller när säkerheten annars kräver detta.

Styrelsen utfärdar ett särskilt delegeringsdokument till de avdelningschefer som ansvarar för verksamhet med betydelse för trafiksäkerheten. Delegering av trafiksäkerhetsansvar innebär att den som utfärdar delegeringen uppdrar åt mottagaren att ta hand om och svara för en del av utfärdarens trafiksäkerhetsansvar. Delegeringen innebär också att mottagaren får befogenhet och har skyldighet att fatta beslut och vidta åtgärder inom ramen för delegeringen. Hur delegering görs framgår av Str 3.

4 Trafiksäkerhetsmål

4.1 Övergripande trafiksäkerhetsmål (trafiksäkerhetspolicy)

Inga personer ska förolyckas eller skadas allvarligt till följd av verksamheten. Inga omfattande materiella skador ska uppstå på grund av järnvägens förskyllan.

4.2 Nedbrutna trafiksäkerhetsmål och handlingsplaner

För att nå det övergripande trafiksäkerhetsmålet ska styrelsen på förslag av säkerhetsinspektör inför varje år fastställa nedbrutna trafiksäkerhetsmål och handlingsplaner för att nå målen. Dessa mål ska följas upp och erfarenheterna från denna uppföljning ska användas i kommande nedbrutna mål och handlingsplaner. Som underlag för beslut om mål, ska inkomna rapporter om tillbud, olyckor och andra avvikelser användas.

Nedbrutna mål och handlingsplaner publiceras i Str 5

5 Riskhantering

Innan beslut fattas om genomförande av en förändring av tekniska system, rutiner eller i organisationen ska en dokumenterad bedömning göras om förändringen kan komma att påverka trafiksäkerheten eller inte. Säkerhetsinspektören ansvarar för detta i samråd med respektive avdelningschef.

Om en sådan bedömning visar att trafiksäkerheten kan påverkas, ansvarar säkerhetsinspektören för att en riskanalys utförs enligt Str 6. Riskanalysen ska dokumenteras och får anpassas till förändringens omfattning och den bedömda risknivån.

Riskanalysen ska följa EU-förordning 352/2009 om gemensamma säkerhetsmetoder för riskvärdering och riskbedömning för alla analyser utom sådana som gäller föreningens fordon. Inget hindrar att man vid riskanalysen använder sig av de metoder och anvisningar som finns i EU-förordningen även för riskanalyser som berör föreningens fordon.

En genomförd riskanalys ska fastställas skriftligt av den som enligt Str 3 beslutar om förändringen. Av fastställelsebeslutet ska framgå vilka åtgärder som ska genomföras för att förändringen ska få genomföras.

En rapport om genomförda riskanalyser ska lämnas på styrelsemöte och dessa ska bekantgöras för SSJF:s personal genom att de finns tillgängliga i lokstallet Strömsnäsbruk.

Även resultat av utredningar om inträffade händelser eller trender som framkommer av avvikelserapporteringen kan vara skäl till att utföra en riskanalys till grund för ev. beslut om förändrade rutiner e.d.

6 Kompetensstyrning

Ledamöter och suppleanter i SSJF:s styrelse ska ha övergripande kunskaper i järnvägslagstiftningen samt i SSJF:s säkerhetsstyrningssystem och övriga säkerhetsbestämmelser.

Chef för avdelning med trafiksäkerhetsansvar ska ha kunskaper i SSJF:s säkerhetsstyrningssystem och de övriga säkerhetsbestämmelser som berör den underställda verksamheten. Det samma gäller ev. ställföreträdare och sektionschefer i den mån dessa hanterar beslut som kan ha inverkan på trafiksäkerheten.

För chefer och övrig ledningspersonal samt medarbetare med arbetsuppgifter av betydelse för trafiksäkerheten ska en funktionsbeskrivning finnas med uppgift om

- vilka trafiksäkerhetspåverkande arbetsuppgifter personen har,
- vilken utbildning och erfarenhet som krävs för att utföra arbetsuppgifterna.

Säkerhetsinspektören ansvarar för att personal enligt ovan ges möjlighet att tillgodogöra sig behövliga kunskaper i form av skriftlig och muntlig information.

Vid personförändringar i ansvarsposter resp styrelse ska nytillträdande personer få utbildning i säkerhetsstyrningssystemet, vilket säkerhetsinspektören ansvarar för.

Föreningens ledningsgrupp och styrelse ska i checklistan inför varje år ha med en punkt angående utbildning i säkerhetsstyrningssystemet för nytillträdande personer i ansvarsposter och styrelse.

Behörighetskrav för personal i trafiksäkerhetstjänst och teknisk säkerhetstjänst framgår av Str i 200-serien. Där framgår även rutiner för dokumentation av behörigheten.

7 Nödsituationer, olyckor och tillbud

Hantering av och lärdom från trafiksäkerhetsrelaterade händelser (olyckor, tillbud och avvikelser) utgör en väsentlig del av säkerhetsstyrningen. Trafiksäkerhetsrelaterade händelser i SSJF:s verksamhet ska därför rapporteras och, när så krävs, utredas.

Rutiner för rapportering, genomförande av utredningar och övrig avvikelshantering samt beslut om åtgärder m.m. finns i Str 4.

Det åligger chefen för banavdelningen att upprätthålla beredskap för intern och extern hantering av störningar, att vid behov samråda med räddningstjänst och polis, samt tillse att dessa delges kontaktuppgifter till SSJF.

I övrigt ansvarar chefen för trafikavdelningen för att rutiner finns för hantering av nödsituationer i trafikverksamheten. Det kan t.ex. röra checklistor för larmning vid olyckor och att det finns första hjälpen-utrustning.

Säkerhetsinspektören lämnar vid behov ytterligare anvisningar.

8 Dokumentation och information

Styrelsen ansvarar för att det finns ett system för utgivning av styrande dokument och för att det finns en uppdaterad dokumentförteckning.

Styrande dokument finns tillgängliga för all personal i lokstallet Strömsnäsbruk samt tilldelas direkt berörd personal i pappersutgåva enligt utgivarens bedömning. Bestämmelser om styrande dokument finns i Str 1.

Säkerhetsinspektören bevakar utgivning av nationella bestämmelser och ansvarar för att se till att sådana bestämmelser som berör SSJF:s verksamhet tas om hand på rätt nivå i SSJF.

Säkerhetsinspektören ombesörjer detta genom att bevaka Transportstyrelsens resp Trafikverkets hemsida en gång/månad för att kontrollera eventuellt nya bestämmelser som rör föreningens verksamhet.

För säkerhetsinformation till operativ personal finns rutiner för ordertavla och ordergivning i SSJF:s övriga säkerhetsbestämmelser resp. i TTJ.

I övrigt ansvarar resp. avdelningschef för att ta emot och upprätta information av betydelse för trafiksäkerheten och för att sådan information förmedlas till berörda mottagare. Information av betydelse för trafiksäkerheten ska dokumenteras och sparas så att den går att spåra.

9 Uppföljning

Uppföljning av hur verksamheten bedrivs omfattar

1. stickprovsvisa kontroller av att personal i säkerhetstjänst behärskar regelverk och handhavande samt har rätt attityd till uppgiften,
2. kontroll av dokumentation hos trafikledningen,
3. kontroll av att personalregister är uppdaterat och innehåller giltiga uppgifter om aktiv personal med uppgifter som har betydelse för trafiksäkerheten.

Resp. avdelningschef ansvarar för att själv utföra uppföljning eller att utse annan lämplig person att göra detta. Genomförda uppföljningar enligt 1-2 dokumenteras i form av protokoll enligt mallar som tas fram av säkerhetsinspektören. I andra fall ansvarar den som gör uppföljningen för att dokumentera denna på lämpligt sätt.

Genom ett aktivt deltagande i verksamheten ska ansvariga chefer underlätta dialog om verksamheten och t.ex. svårigheter att följa gällande regler, hantering av bristfällig utrustning etc.

Resp. avdelningschef ska rapportera resultatet av uppföljningsverksamheten till säkerhetsinspektören i god tid innan det årliga säkerhetsstyrningsmötet.

10 Systemrevisioner

Säkerhetsinspektören ska med lämpliga mellanrum (minst var fjärde år) låta granska verksamheten mer ingående genom att utföra en systemrevision av säkerhetsstyrningen. Den revisionsmetodik som används baseras på genomgång av gällande författningar och företagets styrande dokument, intervjuer med berörda ansvariga, genomgång av redovisande dokument (t.ex. protokoll), stickprovskontroller i verksamheten och därpå en analys av ev. brister.

En systemrevision kan utföras av hela eller delar av verksamheten (t.ex. av en avdelningschefs säkerhetsstyrning) eller inom ett sakområde, t.ex. repetitionsutbildning eller spårbesiktning. Säkerhetsrevisioner dokumenteras i en revisionsrapport som tillställs styrelsen och avdelningscheferna. Styrelsen ansvarar i samråd med säkerhetsinspektören att i revisionsrapporten konstaterade brister åtgärdas och ev nya rutiner implementeras i verksamheten.

Systemrevisionen utförs av en person som har god kännedom om aktuell och gällande lagstiftning, god branschfarenhet samt ha kompetens att utföra revisioner.

11 Utvärdering av säkerhetsstyrningen

Säkerhetsstyrningen utvärderas genom att styrelsen årligen går igenom utfallet av föregående års verksamhet och jämför den med uppställda mål. Detta görs i form av ett utav styrelseordförande innan april månads utgång sammankallat *säkerhetsstyrningsmöte*, till vilket alla i styrelsen, säkerhetsinspektören och alla avdelningschefer kallas. Mötet kan avhållas som en väl definierad del av ett vanligt styrelsemöte. Vid mötet ska behandlas

- statistik över inträffade olyckor, tillbud och avvikelser,
- ur trafiksäkerhetshänseende allvarliga händelser,
- utförda systemrevisioner och resultatet av dessa.

Säkerhetsinspektören ansvarar för dagordning och för att föra protokoll samt för att statistikunderlag, rapporter och analyser som behövs för mötet finns tillhanda. Säkerhetsinspektören ska efter säkerhetsstyrningsmötet sammanställa en enkel årsrapport över trafiksäkerheten som ska delges alla i verksamheten.

12 Referenser

SFS 2004:519 – Järnvägslag

SFS 2004:526 – Järnvägsförordning

TSFS 2015:34 – Transportstyrelsens föreskrifter om säkerhetsstyrningssystem för infrastrukturförvaltare med säkerhetstillstånd samt järnvägsföretag med säkerhetsintyg
